

ZWOLLE

JAREN LATER

J o o p   v a n   P u t t e n

 BOOKS

ZWOLLE JAREN LATER

J o o p   v a n   P u t t e n

 BOOKS

ZWOLLE, — Sassenpoortenbrug. 4364

Sassenpoortenbrug 1905

Ineens zie je dat de oude Sassenpoortenbrug anders ligt dan de vaste brug die vanaf 1909 de gracht overspant. Kennelijk heeft men bij de bouw van de nieuwe brug rekening gehouden met ver-

keersstromen van links en van rechts en de brug een graad of 20 gedraaid om zodoende haaks op de Burgemeester van Roijensingel (toen nog Klein Wezenland) uit te komen.

Kijkend vanaf de Singel richting Sassenpoort is rechts (net buiten de nieuwe foto) in de betonnen rand nog het hekwerk te zien dat aangeeft waar de oude brug uitkwam op de Singel.

Broerenkerkplein 1935

Tot 1960 telt Zwolle binnen de grachten een groot aantal bedrijven en fabrieken. Daartussen woont en leeft de Zwollenaar. Het werk is voor velen dichtbij. Tussen ruwweg 1960 en 1975 volgt het gemeentebestuur echter de trend om wonen en werken te scheiden. Veel werkgelegenheid vertrekt naar terreinen aan de rand van de stad.

Veevoederfabriek Bergia verdwijnt daardoor in 1970 uit de binnenstad en is later op het industrieterrein Westenholtte terug te vinden als de firma Hendrix. Van de ratten heeft de buurt nog lang last gehad. Het Broerenkerkplein verandert in een parkeerplaats. Lekker makkelijk. Dichtbij de kerk en de winkels.

Dan is het 1 juli 2003. Het plein is vanaf die datum autovrij. Parke-
ren kan op andere plaatsen, zoals onder het Maagjesbolwerk, het
Eiland en het Noordereiland.

De omheining van het speeltuintje voor de kinderen uit de bin-
nenstad is niet meer nodig. Het hele plein is stadstuin geworden.
De huizen van de Thorbeckegracht zijn weer zichtbaar.

Korte Ademhalingssteeg omstreeks 1964

Waar komt die naam toch vandaan, Korte Ademhalingssteeg? Sommigen menen dat het te maken heeft met hijgende gelovigen, die te laat van huis zijn gegaan en toch op tijd in de kerk willen zijn. Meer voor de hand ligt de verklaring dat ter dood veroordeelden via deze steeg van de gevangenis onder het oude stadhuis naar de executieplaats op de Grote Markt worden gebracht. Ze hebben dan nog kort te ademen.

In mei 1963 heeft Reinier Paping (winnaar van de in dat jaar verreden elfstedentocht) een sportzaak in de Korte Ademhalingssteeg en hij opent in 1970 in de Sassenstraat een tweede winkel. IJssalon Talamini bevindt zich in het pand Grote Markt 7 en verhuist later naar nummer 10.

En altijd is er de toren van de St. Michaëlskerk. Nou ja, altijd... tot 1965 dan.

Ennville

Schoenkuipenbrug

Schoenkuipenbrug 1936

De Schoenkuipenbrug is lange tijd een bekende en ook beruchte sluiproute voor het in de jaren 30 behoorlijk toegenomen auto-verkeer. De soms dichtslibbende Diezerstraat kan via deze brug worden vermeden. Fietzers, voetgangers, paard en wagen en hand-

karren dreigen in de verdrukking te komen bij zoveel gemotoriseerd geweld. Auto's en motoren mogen dan ook vanaf 1961 niet meer over deze brug.

De huizenrij voor de kerk dateert uit 1932. Erachter ligt de blekerij en wasserij De Waterstroom van de firma Oldenhof. Vanaf 1947 is het gebouw het onderdak van de Bakkersvakschool

en vanaf 1961 tot 1989 vinden we er het autoschadebedrijf van Jan Kappel. Het bedrijfscomplex wordt gesloopt voor de bouw van de Oldenhofveste.

Stationsplein 1908

Het eerste station in Zwolle ligt in 1864 in de buurt van de huidige Veeralleeflat. Al gauw volgt een groter en permanent gebouw in 1868, toen nog aan de rand van de stad. De Staatsspoorwegen kennen standaard stationsgebouwen in 5 klassen; klasse 5 is klein en klasse 1 is groot. In Zwolle staat een van slechts twee stationsgebouwen van klasse 1 die ooit door de spoorwegen zijn gerealiseerd. Het andere bevindt zich in Dordrecht.

Aanvankelijk is het complex in Zwolle – door de concurrentie tussen de Staatsspoorwegen enerzijds en de Nederlandsche Centraal Spoorweg Maatschappij anderzijds – geen doorgangs- maar een dubbel kopstation. In het westelijk deel keren de treinen van en naar Utrecht en Kampen, en in het oostelijk deel doen de treinen van en naar Arnhem en Leeuwarden hetzelfde.

Op het plein is in 1908 nog ruimte genoeg voor de sigarenkiosk “Cuba” van de weduwe Schöttelndreier en staat een eenzame paardentram van de Zwolsche Tramweg Maatschappij te wachten op vertrek. Die wordt wel schertsend de 101 genoemd, omdat er tussen de koetsier voorop en de conducteur achterop vaak nul passagiers in de tram zitten.

Nu behoort station Zwolle tot de belangrijkste spoorwegknooppunten van Nederland en dat is aan de drukte op het plein goed te merken.

Hoogstraat 1933

Over de geschiedenis van de Hoogstraat en zijn bewoners zijn boeken vol te schrijven. Wie woont waar en van wanneer tot wanneer, en hoeveel slagers hebben hun nering in de Hoogstraat. Dat en nog veel meer is nauwkeurig bijgehouden door het buurtmuseum van de Kamperpoort, een bezoekje waard.

Voor boeren die vanuit Kampen en de Mastenbroekerpolder naar Zwolle komen is dit de belangrijkste toegangsweg. Met paard en wagen komen zij door de straat, op weg naar de veemarkt of

op zondag naar de kerk. Café en stalhouderij 'De Rode Leeuw' (ook wel genoemd naar de eigenaar, café De Munnink) biedt hen de gelegenheid om hun wagens te stallen en een hartversterking te nemen.

Door stadsvernieuwing verdwijnen rond 2010 grote delen van de oorspronkelijke wijk en van de Hoogstraat.

Gasthuisplein / Oude Vismarkt 1910

Het Gasthuisplein dankt zijn naam aan het H.Geest- of Binnen-gasthuis, waar rechts op de oude foto nog net een stukje van te zien is. Het biedt plaats aan hulpbehoevende ouderen.

In 1924 verhuist deze zorginstelling naar de Vechtstraat. Van de firma Schoemaker, stoommeubelfabrikanten en behangers, krijgt architect M. Meijerink in 1907 de opdracht tot verbouw

van het pand aan de Oude Vismarkt 9 in Jugendstil. De grote boog daarin is opvallend en kenmerkend. Tot 1965 is ook hier de toren van de St. Michaëlskerk in de Roggenstraat prominent aanwezig.

Uitgave

WBOOKS, Zwolle
info@wbooks.com
www.wbooks.com

Fotografie en tekst

Joop van Putten

Redactieadviezen

Anna Hoogendoorn

Historische adviezen

Wim Huijsmans

Vormgeving

Bert van der Stelt

Foto auteur

Martien Hovestad

Foto's ter beschikking gesteld door het Historisch Centrum

Overijssel, Willem van der Veen, Wannie van Emmen en
Wim van Oene.

© 2014 WBOOKS / Joop van Putten

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevens-
bestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of
op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toe-
stemming van de uitgever.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten met betrekking
tot de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen.
Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen
gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een
CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te
Amsterdam.

© c/o Pictoright Amsterdam 2014.

ISBN 978 94 625 8061 9

NUR 693

W BOOKS

Beter kun je de veranderingen die de laatste honderd jaar in Zwolle hebben plaatsgevonden niet in beeld brengen.

Fotograaf Joop van Putten heeft ruim 80 oude foto's en ansichtkaarten verzameld en deze zo exact mogelijk nagefotografeerd.

Niet alleen heeft hij de plaats opgezocht waar de vroegere fotograaf heeft gestaan, hij heeft zich ook verdiept in diens techniek en zo de brandpuntsafstand van de gebruikte lens, het gekozen perspectief en de uitsnede van de foto zo precies mogelijk benaderd.

Vergelijk oud met nieuw en zie de beweging van de stad.

De foto's zijn voorzien van teksten met aardigheden en wetenswaardigheden. Het resultaat is een fotoboek over het Zwolle van toen en het Zwolle van jaren later.

Voordat Joop van Putten (1949) professioneel fotograaf werd, was hij tientallen jaren werkzaam als leidinggevende in de jeugdzorg en de zorg voor mensen met een handicap. In Zwolle was hij dat onder andere bij Centrum Vogelweyde (nu De Vogellanden) en de C.E. van Koetsveldstichting (nu Frion).

Na het succesvolle *'80 jaar in Zwolle'* met portretten en levensverhalen van 80 Zwollenaren van 80 jaar en ouder en *'Zwolle moet je kijken'* met 75 straatfoto's voorzien van teksten van Anna Hoogendoorn is zijn derde Zwolle-boek.

9 789462 580619

WWW.WBOOKS.COM